31990L0088

A TANÁCS IRÁNYELVE
(1990. február 22.)
a fogyasztói hitelre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 87/102/EGK irányelv módosításáról

(90/88/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 100a. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára [1],

az Európai Parlamenttel együttműködve [2],

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére [3],

mivel a Tanács 87/102/EGK irányelvének [4] 5. cikke rendelkezik a fogyasztói hitel éves, százalékban kifejezett hiteldíjának mértékére vonatkozó közösségi számítási módszer, illetve módszerek bevezetéséről;

mivel a belső piac megteremtése és működése, és a fogyasztók számára biztosítandó magas szintű védelem érdekében kívánatos, hogy a Közösség egészében egységes számítási módszert alkalmazzanak az említett éves, százalékban kifejezett hiteldíj számítására;

mivel egy ilyen módszer bevezetése céljából, és a fogyasztónak nyújtott hitel teljes költsége meghatározásával összhangban kívánatos egy egységes matematikai képlet kidolgozása az éves, százalékban kifejezett hiteldíj számítására és a számításban használandó hitelköltség tételek meghatározására, megjelölve azokat a költségeket, amelyeket nem kell figyelembe venni;

mivel azok a tagállamok, amelyek erről az irányelvről való értesítés időpontja előtti időponttól olyan jogszabályokat alkalmaznak, amelyek más matematikai képlet használatát teszik lehetővé az éves, százalékban kifejezett hiteldíj számítására, egy átmeneti időszak alatt továbbra is alkalmazhatják ezeket a jogszabályokat;

mivel ennek az átmeneti időszaknak a lejárta előtt és a tapasztalatok fényében, a Tanács, a Bizottság javaslata alapján, olyan határozatot fog hozni, ami lehetővé teszi, hogy egy egységes közösségi matematikai képlet alkalmazására kerüljön sor;

mivel, amennyiben ez szükséges, kívánatos az éves, százalékban kifejezett hiteldíj számítására bizonyos tételeket elfogadni;

mivel az ingatlantulajdonra terhelt jelzáloggal biztosított kölcsönök különleges sajátossága miatt kívánatos, hogy az ilyen természetű hitelek legyenek továbbra is részben kizárva ennek az irányelvnek a hatálya alól;

mivel az írásba foglalt szerződésben a fogyasztónak adott tájékoztatás körét ki kell bővíteni,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 87/102/EGK irányelv az alábbiak szerint módosul:

1. Az 1. cikk (2) bekezdésének d) és e) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„d) »a fogyasztónak nyújtott hitel teljes költsége« mindaz a költség, ideértve a kamatokat és egyéb költségeket, amelyeket a fogyasztónak a hitellel kapcsolatban meg kell fizetnie.”;

---

[1] HL C 155., 1988.6.14., 10. o.
[2] HL C 96., 1989.4.17., 87.o. és HL C 291., 1989.11.20., 50. o.
[3] HL C 337., 1988.12.31., 1. o.
[4] HL L 42., 1987.2.12., 48. o.

„e) »az éves, százalékban kifejezett hiteldíj« a fogyasztónak nyújtott hitel teljes költsége, a nyújtott hitel összegének éves százalékában kifejezve, és az 1a. cikk szerint számítva".

2. Az alábbi cikk kerül beillesztésre:

„1a. cikk

(1) a) Az éves, százalékban kifejezett hiteldíjat, ami éves szinten, a hitelező és az adós megállapodása szerinti, jövőbeni vagy fennálló összes kötelezettség (kölcsönök, törlesztések és költségek) jelenlegi értékével egyenlő, a II. mellékletben meghatározott matematikai képletnek megfelelően kell kiszámítani.

b) A számítási módszerre négy példa található a III. mellékletben, bemutatási céllal.

(2) Az éves, százalékban kifejezett hiteldíj számításához meg kell határozni az 1. cikk (2) bekezdése d) pontjában meghatározott, »a fogyasztónak nyújtott hitel teljes költségét«, az alábbi költségtételek nélkül:

i. a hitelszerződésbe foglalt bármely kötelezettségének az elmulasztása miatt az adós által fizetendő költségek;

ii. a vételáron kívüli azon költségek, amit áruk és szolgáltatások vásárlása esetén a fogyasztónak ki kell fizetnie, függetlenül attól, hogy készpénzzel, vagy hitelkártyával történt a fizetés;

iii. pénzösszegek átutalásával és olyan bankszámlák működtetésével kapcsolatos költségek, amelyekre a hiteltörlesztésekkel, a kamatfizetésekkel és az egyéb költségekkel kapcsolatos befizetéseket teljesítik, kivéve, ha a fogyasztó a kérdésben nem rendelkezik megfelelő választási szabadsággal, és ha az ilyen költségek rendkívül magasak; ugyanakkor ez a rendelkezés nem vonatkozik az ilyen törlesztések vagy befizetések beszedési díjaira, függetlenül attól, hogy készpénzben, vagy más módon szedik be azokat;

iv. a hitelszerződéstől független megállapodásokból eredő, szervezetek vagy csoportok felé esedékes tagsági díjak, még akkor is, ha az ilyen tagsági díjaknak hatásuk lehet a hitelfeltételekre;

v. biztosítási vagy garanciadíjak; beleértendők ugyanakkor azok, amelyeknek célja a hitelező felé történő fizetés biztosítása a fogyasztó halála, rokkantsága, betegsége vagy munkanélkülisége esetére, olyan összegre, amely egyenlő vagy kisebb a hitelnek az esedékes kamattal és azokkal a költségekkel együtt számított teljes összegénél, mely költségeket a hitelező a hitelnyújtás feltételeként érvényesített.

(3) a) Ahol az ebben az irányelvben hivatkozott hitelügyletek az 1990. március 1-jén hatályban lévő olyan nemzeti jogi rendelkezések hatálya alá esnek, amelyek felső határokat írnak elő az ilyen ügyletek éves, százalékban számított hiteldíjának mértékére, és ahol ezek a rendelkezések lehetővé teszik, hogy a (2) bekezdés i-v. pontjaiban leírtaktól eltérő standard költségek ne tartozzanak bele ezekbe a felső határokba, a tagállamoknak lehetőségük van, kizárólag az ilyen ügyletek esetében, hogy az éves, százalékban kifejezett hiteldíj számításánál ne vegyék figyelembe a fent említett költségeket, azzal a feltétellel, hogy a 3. cikkben említett esetekben és a hitelszerződésben létezik olyan követelmény, mely szerint a fogyasztót tájékoztatni kell e tételek összegéről, és arról, hogy azok a fizetendő összegekben szerepelnek.

b) Attól az időponttól kezdődően, amikor az (5) bekezdés c) pontja előírásainak megfelelően az éves, százalékban kifejezett hiteldíj számítására az egységes matematikai képlet a Közösségben hatályba lép, a tagállamok nem alkalmazhatják az a) pont előírásait.

(4) a) Az éves, százalékban kifejezett hiteldíjat a hitelszerződés megkötésének időpontjában kell kiszámítani, a 3. cikk hirdetésekre és kedvezményes eladási akciókra vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül.

b) A számításnál abból a feltételezésből kell kiindulni, hogy a hitelszerződés a megállapodás szerinti ideig érvényes, és hogy a hitelező és a fogyasztó a szerződés feltételeinek és a megállapodás szerinti határidőknek megfelelően teljesítik kötelezettségeiket.

(5) a) az (1) bekezdés a) pontjának rendelkezéseitől el nem térve, azok a tagállamok, amelyek 1990. március 1. előtt olyan jogszabályi rendelkezéseket alkalmaztak, amelyek szerint lehetséges volt a II. mellékletben megadottól eltérő matematikai képlet használata az éves, százalékban kifejezett hiteldíj számítására, átmeneti intézkedésként, az 1993. január 1-jétől kezdődő további 3 éves időtartamra továbbra is használhatják azt a képletet.

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy saját területükön csak egy matematikai képlet legyen használatban az éves, százalékban kifejezett hiteldíj számítására.

b) Az a) pontban megállapított határidő lejárta előtt hat hónappal a Bizottság jelentést nyújt be a Tanácsnak, egy javaslattal együtt, ami a tapasztalatok fényében lehetővé teszi, hogy az éves, százalékban kifejezett hiteldíj számítására egységes közösségi matematikai képlet alkalmazására kerüljön sor.

c) A Tanács, a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel, 1996. január 1. előtt hozza meg döntését.

(6) Az olyan hitelszerződések esetében, amelyek megengedik az éves, százalékban kifejezett hiteldíjban szereplő kamatrátáták, valamint az egyéb költségek összegének és szintjének változását, de amelyeknek összegszerűsége a kiszámítás idején nem határozható meg, az éves, százalékban kifejezett hiteldíjat annak a vélelemnek az alapján kell kiszámítani, hogy a kamat és az egyéb költségek rögzítettek, és a hitelszerződés végéig érvényben maradnak.

(7) Ahol szükséges, az alábbi vélelmek alkalmazhatók az éves, százalékban kifejezett hiteldíj számításánál:

– ha a szerződés nem rendelkezik a hitelösszeg határáról, a nyújtott hitel összege egyenlő azzal az összeggel, amelyet az adott tagállam meghatároz, de nem haladhatja meg a 2 000 ECU-nek megfelelő összeget,

– ha nincs rögzített törlesztési menetrend, és ilyenre a szerződés feltételeiből, és a nyújtott hitel visszafizetésének a módozataiból sem lehet következtetni, a hitel időtartamát egy évnek kell tekinteni,

– eltérő rendelkezés hiányában, ahol a szerződés több mint egy visszafizetési időpontról rendelkezik, a hitel rendelkezésre bocsátása és a törlesztések teljesítése a szerződésben szereplő legkorábbi időpontban történik meg".

3. A 2. cikk (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(3) Az 1a. cikk és a 4-12. cikk előírásai nem vonatkoznak azokra a hitelszerződésekre vagy hitel nyújtását kilátásba helyező szerződésekre – amennyiben ezek nem kerültek ki az (1) bekezdés a) pontja szerint az irányelv hatálya alól –, amelyeknek a biztosítéka egy ingatlantulajdon jelzáloggal való megterhelése,".

4. A 4. cikk (2) bekezdése alábbi albekezdéssel egészül ki:

„c) a fogyasztónak a hitel visszafizetése érdekében teljesítendő, továbbá a kamatok és más költségek fizetésére vonatkozó kifizetései összegének, számának, gyakoriságának vagy időpontjának kimutatása; lehetőség szerint e kifizetések teljes összegét is feltüntetve;

d) az 1a. cikk (2) bekezdésében hivatkozott költségtételek kimutatása, azoknak a szerződéses kötelezettségek megszegésével kapcsolatos kiadásoknak a kivételével, amelyeket nem vettek figyelembe az éves, százalékban kifejezett hiteldíj számításánál, de amelyeket a fogyasztónak bizonyos körülmények között meg kell fizetnie, egy olyan kimutatással, ami tartalmazza ezeket a körülményeket. Ahol e tételek pontos összege ismert, az összeget kell megadni; ellenkező esetben, lehetőség szerint a számítási módszert, vagy a lehetséges legpontosabb becsült összeget kell megadni".

5. Az 5. cikket el kell hagyni.

6. A melléklet I. mellékletre változik, és az (1) bekezdés az alábbi ponttal egészül ki:

„ix. a fogyasztó kötelezettsége egy bizonyos pénzösszeg megtakarítására, amelyet külön számlán kell elhelyezni".

7. Az irányelv az ehhez a jogszabályhoz csatolt II. és III. melléklettel egészül ki.

2. cikk

(1) A tagállamok meghozzák azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 1992. december 31-ig megfeleljenek, és erről haladéktalanul értesítik a Bizottságot.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal hazai joguknak azokat a legfontosabb előírásait, amelyeket az irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1990. február 22-én.

a Tanács részéről

az elnök

D. J. O'MALLEY

MELLÉKLET

„II. MELLÉKLET

EGYRÉSZRŐL A KÖLCSÖNÖK, MÁSRÉSZRŐL A TÖRLESZTÉSEK ÉS KÖLTSÉGEK MEGEGYEZÉSÉT KIFEJEZŐ ALAPEGYENLET

$$\sum_{K=1}^{K=m} \frac{A_K}{(1+i)^{t_K}} = \sum_{K'=1}^{K'=m'} \frac{A'_{K'}}{(1+i)^{t_{K'}}}$$

A betűk és szimbólumok jelentése:

K	a kölcsön száma
K′	hiteltörlesztés vagy költségfizetés száma
A_K	a K számú kölcsön összege
A'_K	a K′ számú törlesztés összege
$\sum$	összegezés
m	a legutolsó kölcsön száma
m′	a legutolsó kölcsöntörlesztés vagy költségfizetés száma
t_K	az 1. kölcsön összege, valamint a 2-től m összegig terjedő kölcsönök időpontja közötti időtartam, években és egy év töredékeiben kifejezve
$t_{K'}$	az 1. kölcsön összege, valamint a 1-től m összegig terjedő törlesztések és költségfizetések időpontja közötti időtartam, években és egy év töredékeiben kifejezve,
i	az (akár algebrai, sorozatmegközelítéses, vagy számítógépes programmal) számítható százalékarány, ahol az egyenlet egyéb elemei a szerződésből vagy más módon ismertek.

Megjegyzések

a) A mindkét fél által különböző időkben kifizetett összegek nem feltétlenül egyenlők, és nem szükségszerűen megegyező időpontokban fizetendők.

b) A kezdő időpont az első kölcsön kezdő időpontja.

c) A számításban használt dátumok közötti időtartamokat években vagy egy év töredékeiben jelölik meg.

III. MELLÉKLET

SZÁMÍTÁSI PÉLDÁK

Első példa

Kölcsönzött összeg S = 1 000 ECU

Visszafizetése egy, 1 200 ECU értékű összegben, 18 hónap, azaz 1,5 év alatt történik, a kölcsön dátumától kezdődően.

Az egyenlet a következő: $1000 = \frac{1200}{(1+i)^{1,5}}$

vagy

$(1+i)^{1,5} = 1,2$

$1+i = 1,129243\ldots$

$i = 0,129243\ldots$

Ezt az összeget 12,9 %-ra, vagy 12,92 %-ra kerekítik, attól függően, hogy az állam, vagy a kialakult gyakorlat az első vagy a második tizedesre való kerekítést engedi-e meg.

Második példa

A megállapodás szerinti összeg S = 1 000 ECU, de a hitelező visszatart 50 ECU-t információs és adminisztratív kiadásokra, így a tényleges kölcsönösszeg 950 ECU; az 1 200 ECU visszafizetése, mint az első példában, a kölcsön dátumát követő 18 hónap alatt történik.

Az egyenlet a következő:

$$950 = \frac{1200}{(1+i)^{1,5}}$$

vagy $(1+i)^{1,5} = \frac{1200}{950} = 1,263157\cdots$

$1+i = 1,16851\ldots$

$i = 0,16851\ldots$16,9 %-ra, vagy 16,85 %-ra kerekítve.

Harmadik példa

A kölcsönzött összeg 1 000 ECU, amelyet két egyenlő, 600 ECU összegben kell törleszteni, egy, illetve két év után.

Az egyenlet a következő: $1000 = \frac{600}{1+i} + \frac{600}{(1+i)^2}$

megoldása algebrai módszerrel történik, és eredménye: i = 0,1306623, 13,1 %-ra, vagy 13,07 %-ra kerekítve.

Negyedik példa

A kölcsönzött összeg 1 000 ECU, és a kölcsönvevő által fizetendő összegek az alábbiak:

Három hónapra (0,25 év)	272 ECU
Hat hónapra (0,50 év)	272 ECU
Tizenkét hónapra (1 év)	544 ECU
Összesen	1 088 ECU

Az egyenlet a következő:

$$1000 = \frac{272}{(1+i)^{0,25}} + \frac{272}{(1+i)^{0,50}} + \frac{544}{1+i}$$

Ez az egyenlet lehetővé teszi, hogy az i-t sorozatmegközelítéses módszerrel számítsuk ki, ami egy zsebszámológépre beprogramozható.

Az eredmény:

i = 0,1321, 13,2-re vagy 13,21 %-ra kerekítve.”